

Bohoslužba 23. 1. 2022

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

Introit: Duch Panovníka Hospodina je nade mnou. Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným, poslal mě obvázat rány zkroušených srdcem, vyhlásit zajatcům svobodu a vězňům propuštění, vyhlásit léto Hospodinovy přízně, den pomsty našeho Boha, potěšit všechny truchlíci, pozvednout truchlíci na Sijónu, dát jim místo popela na hlavu čelenku, olej veselí místo truchlení, závoj chvály místo ducha beznaděje. (Izajáš 61,1–3b)

Pozdrav

Píseň: 640

Modlitba: Hospodine, přišli jsme do tohoto shromáždění, abychom slyšeli tvé slovo, zpívali chvály a přednášeli Ti své prosby. Tváří v tvář tvé svatosti vyznáváme, že jsme se odchýlili ze tvé cesty a že vlastní silou se nedokážeme plnit tvé pokyny. Nebeský Otče, odpusť nám naše opomenutí a viny a smiluj se nad námi. Ty chceš být naše síla a radost, odejmi tedy od nás všechno zoufalství a všechnen smutek a dej, abychom naslouchali tvému slovu a pevně se ho drželi na své cestě k naplnění života. Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána a bratra, který s Tebou a s Duchem svatým žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

1. čtení: Nehemjáš 8,1–3.5–6.8–10

Píseň: 23

2. čtení: Lukáš 4,14–21

Kázání

Vzpomínáte si na začátek své pracovní dráhy? Když jste nastoupili do prvního zaměstnání – jak na vás všechno působilo, jak jste se cítili, co si tak o vás mohli myslet spolupracovníci...? Snažili jste se hlavně nic nepokazit, nebo jste hned od počátku sršeli novými nápady a sebedůvěrou?

Na začátku „kariéry“, alespoň té kazatelské, potkáváme také Pána Ježíše. Není už úplným mladíkem, o životě něco ví, vždyť je mu nějakých 30 let. Zřejmě již má za sebou pracovní zkušenosti v manuální pozici a teď se vydává na novou dráhu putujícího kazatele a zprostředkovatele Božího království. Nejprve se dává pokřtít, odchází na poušť, aby se vyrovnal s pokušeními, která na něj mohou útočit, a teď se vrací domů. Než se tam dostane, je z něj už populární kazatel. Dokáže lidi zaujmout. Jedná totiž v moci Božího Ducha. Nikoli sám ze sebe. Lidé v jeho slovech nacházejí to, co oslovuje jejich touhy a naděje.

Jaké to ale bude v Nazaretě? Podaří se mu přesvědčit rodinu, sousedy a známé, kteří jej znali jako malého chlapce, který si hraje s ostatními dětmi a běhá po vesnici, že jim má co říct? Dokáže je oslovit? Možná se Ježíš vydává domů proto, aby se vymanil z jejich omezených představ a z očekávání, která si o něm vytvořili. Snad se potřebuje vyrovnat s tím malým světem lidí, jejichž obzor je dost omezený. Ukázat jim, že přerostl jejich měřítko, že je dospělý a zralý a nebojí se říct nahlas své názory.

Doma se však zachová jako zbožný žid. Je sobota a tak jde jako obvykle do synagogy, na bohoslužbu. Tam má jako každý dospělý žid právo veřejně předčítat a vykládat Písmo. A tak využije nabídnutou příležitost a pronese své „programové prohlášení“. Nastíní, oč mu v jeho veřejném působení půjde, co považuje za svůj úkol. Oproti vládám, které také připravují svá programová prohlášení a pak žádají poslance o důvěru, Ježíš o důvěru žádat nemusí. Už ji dostal. Při křtu byl prohlášen za milovaného a vyvolaného Božího Syna a dostalo se pomazání Duchem svatým. K výkladu Písma a Božích záměrů tedy není nikoho povolanejšího.

Jeho mise nebude ničím zcela novým. Bude pokračovat v započaté linii. Vždyť ji zakládá na slovech proroka Izajáše. Je tedy ukotven v tradici a víře svého lidu, jen musí tu tradici a víru správně vyložit a zaměřit pozornost na to nejpodstatnější. Bude usilovat o vysvobození, uzdravení, blízkost těm, kdo jsou na dně. Nabízí uzdravení těla, duše i mezilidských vztahů. A také vztahu k Bohu. Pomocí slov starého proroka vyjadřuje zájem o neúspěšné a vyřazené ze společnosti. Zaslubuje jim odpuštění vin. Boží blízkost, Boží království. Ne až někdy v budoucnosti, ale už teď. Zkrátka s Ježíšovým působením nastává nová doba. Otevírá se nová šance i pro ty nejposlednější.

Chudým, za něž si můžeme dosadit všechny lidi, na okraji společnosti, bude zvěstována radostná zpráva, evangelium. Ti, kdo se nacházejí v zajetí svých vin či zlých sil, lidé zdeptaní a zlomení se dočkají osvobození. Slepí prohlédnou. Nastane Boží milostivé léto, doslova vítané léto Páně. Milostivé léto. Ten pojem je nyní aktuální. Možná jste si ve sdělovacích prostředcích všimli, že pod hlavičkou Milostivého léta mají nyní dlužníci možnost vyřešit své potíže. Osvobodit se z pout dluhů a exekucí.

Milostivé léto ustanovil Mojžíšův Zákon, ačkoli není jasné, zda bylo někdy zcela dodržováno. Mělo zajistit svobodu lidem a oddech zemi. Každých 50 let měli být propuštěni ti, kdo kvůli dluhům skončili v otroctví, a měl jim být navrácen majetek. Jejich dluhy byly prominuty. Také země měla odpočívat, nesmělo se sít ani sklízet úrodu. Byla to tedy nezasloužená šance na nový začátek. Průšvihy, byť vlastní vinou způsobené, bylo možné překonat. Neblahá minulost už na člověka neměla dále doléhat a určovat jeho život. Nikdo z Izraelců tak neměl být natrvalo připraven o svobodu a dědictví. A ta šance se měla otevírat pravidelně, každých 50 let. To je návod, jak se máme dívat na ty, kdo si způsobili problémy vlastní vinou. Dát jim šanci. I když si to třeba podle našeho soudu nezaslouží. Hledět na ně optikou milosrdenství.

Ježíš toto milostivé léto vyhláší a přináší. Jinak mu také lze říkat Boží království. A právě tady nacházíme odpověď na otázku, která nám může vrtat hlavou. Ježíš oznamuje, že onoho dne se toto slovo naplnilo. Opravdu? Zajatců a zdeptaných je na světě plno, chudým se evangelium sice zvěstuje, ale k bohatství jim to asi příliš nepomáhá. A milostivé léto, ač jsme se ho u nás dočkali, také majetkové poměry příliš nesrovná. Tak jaképak naplnění? Jaká nová doba? Jestliže milostivé léto ztotožníme s Božím královstvím, pak nezbyvá než počítat s tím, že už je tady, ale ne úplně. A záleží také na nás, jak moc se budeme řídit jeho pravidly a pomáhat ho uskutečňovat.

Nespravedlnost, chudoba a zoufalé životní poměry mnoha lidí jsou skutečností. Dějinný vývoj je neodstranil. Nad jejich existencí bychom neměli jen tak mávnout rukou jako nad běžnou záležitostí. Je něco skandálního na tom, že světové bohatství je tak nerovnoměrně rozděleno. Že jedni sobecky vykořisťují druhé. A křesťané mají povinnost se s tím nesmířit, ale solidárně pomáhat slabším a bojovat proti nespravedlnosti. Jenže aby se tyto neutěšené poměry mohly změnit, je nejprve třeba změnit lidská srdce, lidské smýšlení. Ježíš nepřichází změnit poměry násilnou cestou, bohatým se zbraní v ruce brát a chudým dávat. Není strůjcem krvavé revoluce. Sám bude strukturami lidské nespravedlnosti a sobectví semlet. A přesto nám přináší něco skutečně nového a zásadního. Právě tu možnost proměny srdcí, od níž všechno začíná.

Přímluvy: Prosme v přímluvné modlitbě slovy „Pane, smiluj se“:

Kriste, ty jsi přinesl lidem skutečnou svobodu a možnost nového začátku. Použij si nás a celou církev, abychom toto sdělení dokázali předávat dál. Pane, smiluj se.

Dávej zakoušet pravou svobodu těm, kdo se nacházejí v zajetí drog, alkoholu, nenávisti i jiného zla. Pane, smiluj se.

Ved' křesťany ke skutečné jednotě, ať v nás roste a sílí vzájemné porozumění, abychom si už nevyčítali viny minulých generací a nesoudili jeden druhého. Pane, smiluj se.

Žehnej ostatním křesťanům a křesťanským společenstvím v tomto městě, i těm, kdo je spravují. Pane, smiluj se.

Osvobozuj svět od násilí a nepřátelství, daruj pokoj na hranicích Ukrajiny s Ruskem. Pane, smiluj se.

Pomáhej lidem s vážným průběhem onemocnění covidem, lékařům a zdravotníkům. Prosíme, ať pandemie slábně. Pane, smiluj se.

Dávej pociťovat svoji blízkost nám všem, ochraňuj ty z nás, kteří mají zdravotní potíže, jmenovitě sestru Ivu i další. Pane, smiluj se.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Píseň: 698

Ohlášky

- O náhradním termínu zrušené ekumenické bohoslužby budeme informovat.
- Program během týdne se ruší s výjimkou čtvrtečního setkání střední generace.
- Na sobotu 29. ledna je plánován ekumenický ples v Dolní Brusnici. Začátek v 19:30.
- Sestra Iva T. děkuje za modlitby, její zdraví se zlepšilo a pozdravuje nás. V modlitbách pamatujme i na bratra Stanislava S., který je v nemocnici.
- Narozeniny v novém týdnu slaví Petr Růžička, Jan Mostecký a Dana Albrechtová. Přejeme jim vše dobré, zdraví a Boží požehnání do dalších dnů.

Poslání: Jako milované děti následujte Božího příkladu a žijte v lásce, tak jako Kristus miloval nás a sám sebe dal za nás jako dar a oběť, jejíž vůně je Bohu milá. (Efezským 5,1–2)

Požehnání: Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi.

Píseň: 411